

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan pogodno, izven tedna in praznikov.
 Prejemniki do 9 pošt. vrst 1 D, od 10—15 pošt. vrst 1 D 50 n, večji inerati
 peti vrsta 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, prekladi peti vrsta 3 D;
 poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne poroke beseda 75 n.
 Popust je pri naročitih od 11 objav naprej. — Inerati davci posebej.
 Vprašanjem glede inerata naj se priloži znamka za odgovor.

Uredništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Kraljeva
 ulica št. 5, priliko. — Telefon št. 324.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Kraljeva ulica št. 5, I. nadstropje
 Telefon št. 34.

Dopolne sprejema le podpisane in zaščitene frankovane.

Rekopisov se ne vrača.

Posamezne številke:
 v Jugoslaviji vse dni po Din 1—
 v inozemstvu navadne dni Din 1, nedelje Din 1-25
 Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:		V Jugoslaviji		V inozemstvu	
		Din 120—	Din 144—	Din 216—	
12 mesecev	...	60—	72—	108—	
6	...	30—	36—	54—	
3	...	15—	18—	27—	
1	...	10—	12—	18—	

Pri morebitnem povzemanju se ima daljša naročilna doplačila.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročilni vedno 25% po nakazilu.
 Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Ljubljaničani — somišljeniki!

„Jugoslovenska zajednica“ priredi v sredo
 29. t. m. ob 8. zvečer v veliki dvorani Uniona

manifestacijski volilni shod

da manifestira za narodno in napredno Ljubljano,
 za enakopravnost vseh slojev, za nedeljivo
 ujedinjeno Slovenijo,

za sporazum s Hrvati,

a proti degradaciji Ljubljane,

ki mora ostati tretja prestolnica naše kraljevine,
 proti vladačeli korupciji v upravi, politiki
 in v gospodarskem življenju.

Ta shod mora pokazati, v katerem taboru
 je Ljubljana!

Zato vsi somišljeniki na shod!

Pokažimo že v sredo, da zmaga 3. decembra
 oni, ki hočejo dobro Ljubljani in vsi državni.
 Zato vsi na krov! Nihče naj ne izostane!
 Ljubljana naj da signal za splošen preokret
 v našem javnem življenju!

Hrvatsko vprašanje in Pribičević-Zerjavova struja.

Najvažnejši del resolucije zagrebskega kongresa je v danih razmerah brezdvomno oni, kjer poziva rodoljube na složno delo in skupen nastop v obrambo države proti vsem, ki ogrožajo narodno jedinstvo in delajo proti sporazumu med Srbi in Hrvati. Dotičnik, ki danes trdi, da hrvatsko vprašanje ne eksistira — danes, ko imamo zaradi nesporazumljenja med Srbi in Hrvati tekom štiritletnega obstoja naše države velikansko škodo — je velik ignorant ali pa hudobnež.

Interesantno je stališče gospodov Pribičevića in Zerjave baš sedaj, ko je videti, da je Hrvatski blok izpremenil svojo taktiko in hoče priti v Beograd. Demanti na demanti sledi v demokratiškem tisku, gospodje tako hitro demantirali, da bodo nazadnje še sami verjeli, da Hrvatje ne pridejo v Beograd. Skoro štiri leta so udrihali po abstinencijski politiki Hrvatskega bloka, sedaj pa udrihajo in kujejo vse mogoče intrige, da bi Hrvatje ostali doma, ker je le na ta način mogoče, da ostane vse lepo pri starem. Javno je, da tisti moment, ko pridejo Hrvatje v Beograd, odideta iz vlade zg. Pribičević in dr. Zerjav. Da se bo to v najkrajšem času zgodilo, nam pričajo resolucije hrvatskega bloka, v katerih se vedno bolj in bolj poudarja potreba aktivne politike, da pade sedanji sistem, ki smatra celo državo za nekaj pašalika par ljudi. Karakteristično za to kliko je dejstvo, da prihod Hrvatov v Beograd demantira, da intrigira na vse kriplje, kako bi eventualno tudi z zapornom Radica odvrnila Hrvate od Beograda, samo da bi mogla gospodariti dalje po načinu, katerega danes ves pošten jugoslovanski svet obsoja. Vsa poštena rodoljuba mora prihod Hrvatov v Beograd samo pozdravljati, kajti to je tako

važen političen čin, da brez njega o konsolidaciji naše države sploh ni mogoče govoriti, le Pribičević-Zerjavova klika intrigira, ker ve, da je v tistem momentu konec režima, konec klike, ki smatra državo za svojo privatno lastnino, katero sme ta klika eksploatirati po svoji samovolji. Naravnost politični škandal je to, kar dela manišinska struja demokratske stranke s Pribičevićem in Zerjavom na čelu, ko intrigira proti prihodu Hrvatov v Beograd in s tem direktno tudi proti sporazumu s Hrvati! Saj je jasno, da brez sporazuma s Hrvati ni konsolidacije naše države, prav tako pa je jasno, da sedanji sistem je konsolidacije nikdar ne more izvesti, ker je pregoščeni in raje pusti pasti ves sporazum, kakor da bi se umaknil z ministrskega sedišča g. Pribičević.

Vprašanje prihoda hrvaškega bloka je danes eno najvažnejših vprašanj naše države. Prihod Hrvatov pomeni konec sedanjega Pribičević-Zerjavovega režima, kajti če bodo Hrvatje vodili pametno politiko, je gotovo, da bodo sedanje stranke režima morale žrtvovati marsikatero »državotvorno« pristavo — kakšna ironija je v besedi »državotvoren« pri gotovih ljudeh, se je najbolje pokazalo ravno sedaj, ko se Hrvatje naravnost čuvsu, da bi nadaljevali abstinencijsko politiko proti državi! — ščuvu ravno od strani ljudi, ki so imeli, kakor dojenček cuzeli, vedno na jeziku besedo »državotvornost«. Vsa poštna javnost se naravnost veseli prihoda Hrvatov v Beograd. To bo prvi pozitivni korak za sporazum, korak k konsolidaciji naše države. Če bi rodoljubi, ki so se zbrali na zagrebskem kongresu, ne mogli pokazati nobenega drugega uspeha kakor ta preokret v politiki hrvaškega bloka, so že s tem storili državni

veliko uslugo. Hrvatsko vprašanje je ležalo kakor mora na našem državnem telesu. Naravnost zločin proti državi je, če se hoče Hrvatje od aktivne politike odvrtiti, in to na tak način, kakor skuša to Pribičevićeva klika, ki smatra za državo le sebe samo, vse drugo pa za predmet izkoriščanja.

Ena glavnih programatičnih točk »Jugoslovenske zajednice« je, doseči s Hrvati sporazum in s tem državo utrditi. Zaradi tega prihod Hrvatov v Beograd samo pozdravljamo, zakaj brez Hrvatov ni države SHS. Sistem bo padel, pa naj se to iz gole bojazni demantira, ali pa zaradi predstojenčih ljubljanskih občinskih volitev, da se lahko še pred politično smrtjo malo straši in terorizira. Slabši sistem kakor je sedaj, pa si je težko misliti. Za inteligentnega človeka je samo eno vprašanje: žrtvovati sistem zaradi sporazuma s Hrvati ali pa žrtvovati sporazum s Hrvati, da se ohrani sedanji sistem! »Jugoslovenska zajednica« se je jasno izrazila, da je za sporazum s Hrvati in proti sistemu.

Mladinska stranka v svojih glasilih pa trdi, da je za sedanji režim in potemtakem proti sporazumu s Hrvati!

Na ta vprašanja naj si odgovori vsak ljubljanski volilec, predno bo oddal krogljico na volišču. Mi sicer vemo, da se hrvatsko vprašanje ne bo reševalo v ljubljanskem občinskem svetu, in ne — po »Jutrovem« — na Golovcu ali Kurji vasi, vemo pa ravno tako, da bodo občinske volitve imele velik vpliv na daljšo grupacijo naših političnih strank in s tem tudi na razvoj vseh političnih dogodkov. Zaradi tega se nam je zdelo umestno napisati te vrstice, da bodo volilci poznali stališče dveh skupin — »Jugoslovenske zajednice in mladinske stranke« — v tako važnem vprašanju, kakor je vprašanje hrvaškega, ki bo — dal bog in sreča junaška! — prav kmalu pomedlo z današnjim Pribičević-Zerjavovim režimom in njegovimi nosilci, ki ravno pri obstoječih volitvah bržkone zadnjič še strašijo s svojim vplivom in močjo.

Na braniku naših gospodarskih interesov.

Naša Slovenija se ne more preživljati sama po svoji lastni kmetijski proizvodnji. Dober del svojega živčja mora uvažati. Da se prehranimo in oblečemo, moramo zaslužiti s kupčijskim in obrtnim delom, da izpolnimo svoj gospodarski manko. Na srečo je precej dobre, utrjene in življenja zmogne obrtnije pri nas. Tudi trgujemo pridno in z uspehom. Trgovskim kakor industrialnim gospodarjem našim ni postlano s cvetlami. Mnogo, mnogo vstrajnosti, dosti slovenske potrpežljivosti ter obilno debelih živcev je treba, da se naš trgovec in naš industrialce ne naveliča večnih sitnosti in vsakodnevnih težav, katere mu stavlja na pot v kupčijski praksi iznajdljiva šikana colinarjev ter babilonska zmešnjava železniškega prometa, kakor hitro prične onstran Slovenije praksa s svojo večno »zatpanostjo«.

Državne železnice s svojimi slovitiimi prehodi, hujšimi od stare prometne copernice Scille in Karibde, v Zagrebu d. k. in Karlovcu prete najvažnejšim industrijam v Sloveniji, da jih pahnejo v prerano gospodarsko smrt. Zaprtje so večne. Komaj doživijo jasen interval, pa te zopet obradostijo za brzojavko, ki ukaže novo blokado. Položaj je res obupen za vso našo industrijo, ki mora s svojimi izdelki na jug in jugovzhod, kjer ima svoja prirodna razpečevališča. Vprašanje gladkega prometa saj v skromnih mejah, kakor smo bili navajeni biti skromni Slovenci v starih časih, je vitalne važnosti za naša obrtna podjetja. To je resnično eksistenčno vprašanje za slovensko gospodarstvo. Operiranje z »zatpanostjo« treba končati, ker zlepa ne gre — zgrda, za vsako ceno. Ne bomo danes iskali krivcev niti osebno niti krajevno. Mi le vidimo z grozo, da se nam v Sloveniji nevarno bliža polom in pogin. In ker smo zdrav organizem, nečemo za nobeno ceno živiti v gospodarski grob.

Lokalni promet v ožjem zmislu hese v Sloveniji je precej zadovoljiv. Ne le, da Južna železnica dela ves čas dobro, treba je priznati brez ovinkov, da tudi slovenski del državni železnice obratuje v težkih prilikah dokaj hvalevredno, kar je zasluga razumnega vodstva in pridnega osebja. Zadnji čas pa prihajajo znamenja, ki nam skoro hočejo posvedočiti, da relativno ugodni promet v Sloveniji ni pogodu razumnim prometnim »perjanicam« v Zagrebu in Beogradu. O Južni železnici se je že pred meseci čulo v Beogradu, da jim zato ni všeč, ker predobro obratuje in se Srbi zgledujejo nad tem obratom v moralno škodo prometu na progah svoje domačije. Sedaj so si menda tudi na Hrvatskem stali za idealni cilj svojega blagoslovljenega dela, da »zatpanost« seže tudi še na slovenske proge, češ, pri Slovencih je predobro in slovenska

gravitacionalna prometna politika bo pri kraju, kadar bodo deležni hrvaških prometnih dobrot. Dva tira za promet — ostale pa zabijte! Hvala za prijaznost, gospodine! Tega mi nečemo! Imamo radi Hrvate od nekdaj, ali sočasni hrvaški železniški promet nam res ne more biti vzor!

Zgodilo se je te dni, da se je pričelo na dolenskih progah opasno kopičenje vagonov, ker Karlovec zopet enkrat ni imel apetita za naše vagonce. V pravični skrbni za naš itak skromni promet je vodstvo slovenskih železnic moralo izdati volilo, da se tuje blago via Jesenice začasno ne sprejema. Mi vendar ne bomo gledali, kako se vozi avstrijska in nemška konkurenca mimo naših magacinov, polnih fabriške robe, ki ne more dalje? In kaj si zmisli glava, ki je seveda nad našim inspektoratom? Inozemska roba — noter, slobodno naj se vozi, zanj »nema omejitvenja«. Naše blago pa naj čaka, da čiki Matjažu zraste brada! Doslej so vozili iz Madžarske po suhem in po vodi, dočim smo bili mi blokirani. Sedaj pa naj se vozi tudi še preko Jesenice skozi sice Slovenije tuja roba. Naš fabrikant pa naj se v orientalski udanosti klaja pred tem prometnim — Gesslerjevim češiro!

Naše gospodarske korporacije nadaljujejo odločno boj proti sedanjemu katastrofalnemu prometnemu režimu, ki ga je pričela pred tedni že »Zveza industrijev«. Želimo jim železne vstrajnosti in industrialne potrpežljivosti! Naj jih ne opusti tudi re. žalostno dejstvo, da je izgini v državnem proračunu samostojen izkaz o slovenskih progah. Po čegar zaslugi, bomo še izvedeli! Zakaj, že vemo!

Promet je za nas Slovence prvo vprašanje. Tu gre za gospodarski obstanek! Ali nesreča nas ne tepe samo na tem polju! Krenimo drugam! Na mesto »Uprave fondov« smo dobili Državno hipotekarno banko. Potreben zavod, ali tu pojde za brdeč gospodarski centralizem, občutnejši, dražji in realnejši, nego bi mogel biti najmesrečnejši politični centralizem. Ves odlični denar določenih virov naj bi se stekal v Beograd. Tu nam pa ostajajo priliko isti penisliski kakor lisjaku, koji ni hotel v levo brlog, ker ni videl sledov iz brloga. Kdor ima kako plačilo tirati nazaj iz centrals, vs. kako se mu povsod hrbet obrača, kadar se vrača. Enotno upravljanje fondov je lepo, ali tam, kjer je »parat za to in kjer je uprava dobra. Danes pa mi nima no zaupanja! Ni dolgo tega, kar je gospod minister za pošte in telegrafe naročil Čekovnemu uradu v Ljubljani, da morajo vsi novčniki odviski tega lepega zavoda preko 12, odnosno 20 milijonov dinarjev v Državno hipotekarno banko. Izvolba tega nesrečnega ukaza bi danes kata-

strofalno zdelo našo slovensko gospodarstvo. Denarno pomanjkanje je grozno. Za najpotrebnejše, celo za plačilo davka ni dobili gotovine. Narodna banka je napram industriji v Sloveniji trda kakor kremen, sredi pomanjkanja kapitala še napoveduje 100odstotno utesnitev kredita. Naš kredit je drag kakor bi ga dajali poljski židje. Sredi teh težav, ko naša industrija ne more eksploatirati in vnovčiti svojih zalog, naj čekovni urad, ki ima vendar precej denarja pri slovenskih denarnih zavodih, iztirja odviske ter naj jih pošilja hipotekarni banki v Beograd. Popolnoma pravilno sta naši marljivi gospodarski korporaciji, Trgovska in obrtniška zbornica in Zveza industrijev, dvignili energičen protest proti temu v vsakem pogledu nesrečnemu ukazu. Protest mora biti vpoštevan, ker gre tudi za likvidnost in mobilnost Čekovnega urada ter za državno korist, kajti erar dobi od naših zavodov lepe obresti za naložbe Čekovnega urada. Enaki ukazi so šli v Zagreb in Sarajevo, kjer jim pa prav tako ne gre v glavo, da bi z njih novcem »radili« drugi in drugod.

Politične vesti.

— Proslava desetletnice neodvisnosti Albanije. Beograd, 29. novembra (Izv.) Na albanskem poslanstvu so večeraj dopoldne na svečan način praznovali desetletnico neodvisnosti Albanije. Na dan je leta 1912. Izmail Kemal proglasil Albanijo za neodvisno in suvereno državo. V imenu kralja je večeraj ob 11 dopoldne major Jovičević čestital poslaniku, pooblaščenim ministru Ljuba Nešiću pa v imenu vlade in zunanjega ministrstva. Svečanosti praznovale je prisostvoval korporativni diplomatični kor.

— Vlada na Grškem. Iz Atine poročajo, da je povzročilo ministrsko krizo, ki traja še dalje, stališče angleškega poslanika, ki je nastopil proti smrti kazni rade voleizdaje obsojenih ministrov. Angleški poslanik vstraja na svojem stališču, kar vzbuja splošno ogorčenost. V slučaju, če vlada njegovih zahtev ne ugoditi, prekine Anglija diplomatske stike in zapusti angleški poslanik nemudoma Grško. Polkovnik Gonas sestavlja kabinet iz članov revolucionarnega odbora.

— Boljševizem v Bolgariji. Sofijski dopisnik »Timesa« je priobčil v »The Heart East« članek, v katerem dolži bolgarsko vlado, da simpatizira z boljševiki. »Nikoli se nisem oziral«, piše med drugim, »na obdobje, da Bolgarija koketira z Moskvo. Nakateri dogodki v zadnjem času pa me silijo, da zavzamem drugačno stališče. Če stvari, ki pričajo, da je dovoljeno boljševizmu in boljševskim agitatorjem nemotno prodirati v Bolgarijo. Zaman izjavlja bolgarska vlada, da boljševizem v Bolgariji ni bil popularen. Boljševiki skušajo stvoriti v Bolgariji močno organizacijo.

— Izgube ruske komunistične stranke. Iz Moskve poročajo, da je bilo pri vseruski konvokaciji članov komunistične stranke, izvršeni po izčiščenju v stranki, registriranih okoli 422.000 članov, dočim jih je bilo prej 500.000. Od te številke odpade 46% na delavce, 24% na kmete, 24% na uradnike in 5% na druge sloje.

— Dežela utopije. Ljenu je imel v opori v Moskvi pred številnim občinstvom govor, v katerem je v glavnem izjavljal, da Rusija ostane socializma; ako ne danes, bo jutri ali poizkušnja, morda celo sedem ali tri leta. Ako se nova gospodarska politika Rusije vda kapitalizmu, se to ne bo godilo vedno. Ljenu upa v trdni bodočnosti komunizma. Rekel je: »Prišli smo do vrat dežele utopije. Utopija ne ostane več zapletena samo v sanje človeštva, ker mi smo jo prinesli na to zemljo.« Ljenu je po teh stvkih čutil potrebo, obrniti svoj govor na smešno stran in val navzoči se se njegove vidi sledečim izjavljanjem iz srca smejati Ljenu je nadalje razlagal, da se približuje različne države Rusiji v svrhu kupčij. Končal je takole: »Nič mislim izbrubiti od tega, kar smo si pridobili z revolucijo in bližajo se le še večjim pridobitvam.« Komunistični voditelji zelo radi govorijo pred občinstvom, kakor da bi ga hoteli zaslepit, da bi ne videlo, kako komunizem popliska na vseh koncih in krajih in bo kmalu le še senca prvotno zasnovanega komunizma.

SKRINJICA »JUGOSLOVENSKE ZAJEDNICE« JE — ZADNJA!

KRIZA V VLADI NEIZBEŽNA.

RADIKALNI KLUB POOLBLAŠČA PAŠIČA, DA IZZOVE KRIZO. — POLOŽAJ TEŽAK IN NEVAREN. — ODLOŽITEV SEJ NARODNE SKUPŠČINE.

— Beograd, 29. nov. (Izv.) Za večer ob 10. dopoldne je bila sklicana plenarna seja parlamentarnega radikalnega kluba. Seja je bila polnoštevno obiskana. Predsednik Nikola Pašić je v kratkih potezih pojasnil zunanje-politični položaj, zelo izčrpno in kronološko pa je poročal o notranji politični situaciji oz. o zadnjih parlamentarnih dogodkih in o akciji »Hrvatskega bloka« za sporazum s Srbi. Njegov ekspoze je trajal skoro dve uri. V glavnem se je dotaknil politično parlamentarne situacije, navajajoč sedanjí položaj koalicijske vlade, omenjajoč komuniste Hrvatskega bloka, oziroma razgovore z voditeljem Jugoslovenskega kluba dr. Korošcem.

V nadaljnjem svojem govoru je Pašić konstatiral težki položaj vlade in nemožnost plodonosnega dela sedanje koalicijske vlade. Omenjal je trajno borbo članov zakonodajnega odbora, borbo med demokrati in radikali v tem odboru.

Konstatirajoč težko stališče, v katerem se sedaj nahaja vlada, je Pašić od kluba zahteval, da prizna potrebo razčiščenja situacije. Glavna in najvažnejša činjenica te se je bila, da so radikalni poslanci predsedniku Pašiću dali popolno zaupnico in svobodne roke, da v tej težki notranje-politični situaciji razvija akcijo, ki bo omogočila redno nadaljevanje parlamentarne dela.

— Zagreb, 29. nov. (Izv.) Današnji »Jutranji list« priobčuje iz Beograda o seji radikalnega kluba tole poročilo:

Danes dopoldne je bila seja radikalnega kluba, na kateri je govoril edini predsednik Nikola Pašić. Poročal je o zunanji in notranji politični situaciji. Glede zunanje situacije je Pašić povdarjal dva momenta:

Obisk Stamboljskega v Beogradu in konferenco v Lausanni.

O akciji Stamboljskega je Pašić izjavil:

»Naša vlada ni mogla privoliti v predloge Stamboljskega in so odnošaji med našo državo in Bolgarsko ravno isti, kakor pred njegovim prihodom«.

Glede Konference v Lausanni je Pašić kratko omenil, da položaj na konferenci še ni jasen. V nekaj dneh prišpe v Beograd dr. Ninčić, ki poda radikalnemu klubu podrobno poročilo o delu v Lausanni.

K notranji politični situaciji je Pašić prečital komunikate Hrvatskega bloka. Prehajajoč k posamnim točkam je Pašić o notranji politični situaciji naglašal, da se je situacija od zadnjih sklepov Hrvat. bloka znatno spremenila.

Težki zapletljaji na Grškem.

IZVRŠITEV SMRTNE OBSODBE NAD OBDOJENIMI MINISTRI. — ZAVEZNIKI NAPOVEDUJEJO FINANČNI BOJKOT GRŠKI — BORBA MED REVOLUCIONARJI.

— Beograd, 29. nov. (Izv.) Iz Aten je včeraj prišlo kratko poročilo o izvršitvi obsodbe na smrt obsojenih ministrov, ki so bili člani vlade za kralja Konstantina in ki so bili povzročitelji velike grške katastrofe v Mali Aziji. Na smrt obsojeni in ustreljeni so bili: bivši ministrski predsednik Gunaris, bivši zunanji minister Batlazzi, dalje ministri Stratos, Theodorakis, Protapodakis in generalissimus Hadjaneftis. Na dosmrtno ječo sta bila obsojena radi veleizdaje general Stratigos in admiral Gudas. Poleg tega so bili obsojeni na visoke denarne globe: Gunaris na 200.000 drahem, Stratos na 300.000 ter zunanji minister Baltazzi in generalissimus Hadjaneftis na en milijon drahem. Eksekucijo obsodbe so vodili revolucionarji, ki so se pridružili krevljanom. Položaj postaja zelo kompliciran.

— Atena, 28. nov. (Izv.) Končna konsolidacija vlade je otežkočena. Sedaj se ljuto borijo dve vojaški organizaciji za nadvlado. Organizacija vojaških revolucionarjev pod vodstvom polkovnika Gontasa povsod ljuto pobija organizacijo podoficirjev, ki jih vodi Pantagodos.

— Beograd, 29. nov. (Izv.) Po vestih iz Bukarešte, je radi usmrčitve bivših grških ministrov kabineta Gunarisa zavladovala v političnih in dvornih krogih veliko razburjenje in vznemirjenje. Ne izključujejo težkih notranje-političnih zapletljajev. Kraljica Marija namerava odpotovati v Beograd in najbrže celo v Atena.

— Atena, 28. nov. (Havas) V veleizdajniškem procesu so bili na smrt obsojeni ministri Gunaris, Stratos, Protapodakis, Theodorakis, Baltazzi in generalissimus Hadjaneftis. Admiral Gudas in general Stratigos sta bila obsojena na dosmrtno ječo ter v izgubo vojaških in državljanskih častí.

alla in je stvarni položaj oiahi stališče radikalne stranke v parlamentu in narodu.

Klub je brez debate sklenil, da se razčisti situacija in Pašića pooblasti, da izzove krizo ter poda demisijsko takol, ko smatra za to ugoden moment.

— Beograd, 29. nov. (Izv.) O ekspozeju predsednika Pašića v radikalnem klubu so v parlamentarnih krogih razširjene nekatere podrobnosti. Pašić je med drugim omenjal, da je opozicija skušala s pomočjo Hrvatskega bloka strmoglaviti vlado. Zadnji definitivni sklep Hrvatskega bloka pa so temeljito spremenili parlamentarni in politični položaj v prilog radikalcem. Koncem svojega govora pa je Pašić priznal, da je položaj kljub temu zelo težak in nevaren. Priznal je dalje, da se bližajo dogodkom, ki bodo nastali v slučaju sporazuma Hrvatskega bloka z opozicijo in Davidovičevem demokratsko skupino. S posebnim povdorkom je naglašal, da mora radikalni klub nasproti temu zavzeti svoje stališče.

Pašić je pozival člane radikalnega kluba, da vzdrže kompaktnost in disciplino z ozirom na važne odločitve, ki padejo v prihodnjih dneh.

Radikalni klub včeraj ni popolnoma zaključil politične razprave in nadaljuje tekom današnjega popoldneva debato.

PRIHOD HRVATSKEGA BLOKA.

V BEOGRAD. — TUDI RADIČ.

— Beograd, 29. nov. (Izv.) V parlamentu danes živahno razmatriva Pašićev ekspoze v radikalnem klubu. Razširjene so različne kombinacije. Mnogo odziva dobiva vest, da se namerava plenarne seje narodne skupščine dne 2. decembra odložiti. Ta vest je povzročila v opozicijskih krogih ogorenje. Na drugi strani pa odločno demantirajo to poročilo. Znano je, da invalidi z vsemi sredstvi in z vso odločnostjo zahtevajo, da pride invalidski zakon že dne 2. decembra pred parlament. Vlada računa s tem dejstvom in je sklenila, da se invalidski zakon predloži narodni skupščini. Invalidi pa na drugi strani organizirajo močno akcijo in so napovedali za dne 2. decembra velikanski protestni meeting na Terasijah.

Kljub temu, da gotove struje skušajo omalovaževati začetno akcijo Hrvatskega bloka za sporazum med Hrvati in Srbi, računajo nasprotni krogi z gotovim dejstvom in to tudi poročajo nekateri beogradski današnji listi, da pride Hrvatski blok korporativno v Beograd dne 2. decembra ter se udeleži seje skupščine. V Beograd prišpe tudi Radič.

GOSPODARSTVO.

— Razprava o uvozi carinskih tarif. Oremil trgovcev naznanja svojim prizadejim članom, da se bo v četrtek dne 30. t. m. ob 19. zvečer v Gremijalni pisarni vršila razprava o novi uvozi carinskih tarif za trgovino z usnjem, čevlji in čevljarstvi potrebščinami, s steklom in porcelanastimi izdelki, s pohištvo, lesom in lesnimi izdelki, z železnino, stavbnim materialom, poljskimi stroji, kovinskimi izdelki, kolesi, avtomobili, motorji in tehničnimi izdelki. Prosimo točnosti, ker moti prekasno dohajanje razpravo. — Načelnikov namestnik.

— g Zagrebški trg. Zagreb 28. nov. Cene v kronah za 100 kg postavno bačka notirajo: Pšenica (okoli 76—77 kg) 1580—1620 koruza stara 1350—1400, umetno sušna 1080—1120, v storžih 500—550, rž (71—72 kg) 1300—1400, oves 1080—1120, pšani rižol 1400—1500, pšenična moka »0« 2375—2400, »2« 2275—2300, »4« 2175—2200, za krmo 1050—1150, drobljeni otrobi 850, debeli 900—1000. Tendence neizpremenjena.

— g Novosadska blagovna borza 27. novembra. Novi Sad 27. nov. Cene v dinirjih: Pšenica bačka 390—395, banatska 367,50 ječmen bački 265, koruza bačka 180—215, fižol beli 345, moka pšenična »0« 555, 565, »2« 530, 540, otrobi 157,50.

— g Konkurs. Deželno sodišče razglasi v »Uradnem listu« št. 122 konkurs o imovini Franca Blazjaka, trgovca z manufakturo v Ljubljani, Sv. Florijana ulica št. 28.

— g Jugoslovenski izvoz iz Čehoslovake. Tekom lanskega leta je bilo iz Čehoslovake v Jugoslavijo izvoženega platnenega in volnenega blaga za 55.130.000, kovinskih produktov za 96 milijonov in stekla za 39.250.000 dinarjev.

— g Poljsko gospodarstvo. Poljska vlada je sopot zvišala carinske pristobine in sicer je šel carinski koeficient od 300 na 1500. Državne železnice nameravajo oddati v upravo akcijskim družbam z državnim in privatnim kapitalom. Privatni kapital se ima udeležiti v gotovini, da se železniški upravi omogoči gradba novih črt. Tekom prvega polletja se je izvozilo iz Poljske 2.300.000 ton v skupni vrednosti 223 milijonov mark in uvozilo 1.400.000 ton v skupni vrednosti 100 milijard mark. Izvoz se je razmeroma s lanskim letom povzpel za 60%. Jugoslaviji se je kljub odporu rafinerijev posrečilo zagotoviti si uvoz 50 vagonov poljskega borslavskega surovega olja, kateri uvoz pa je poglen z naročilom 1000 vagonov naftnih produktov.

Kultura.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

DRAMA.

Sreda, 29. nov.: »Idijote«. Izven. Četrtek, 30. nov.: zaprto. Petek, 1. decembra: »Hlapci«. Izven. Sobota, 2. decembra: »Jack Straw«. Delavska predstava. Izven.

OPERA.

Sreda, 29. novembra: Zaprto. Četrtek, 30. decembra: »Gorenjski slavček«. Izven. Petek, 1. decembra: »Gorenjski Slavček«. Red D.

Šentjakobski gledališki oder.

V soboto 2. decembra delavska predstava ob znižanih cenah. Zadnjič v sezoni francoske veseloigrice »Makrarda«.

— Karel Jeraj — operni dirigent. V četrtek se uprizar v narodnem gledališču v Ljubljani Forsterjev »Gorenjski slavček« v novi inscenaciji in predelavi. Dirigentsko mesto je za to opero poverjeno prof. Jeraju. Njegov glasbeni sloves je ljubljanskemu občinstvu znan iz simfoničnih koncertov orkestralnega društva Glasbene Matice zadnjih dveh let. V teh koncertih je dosegel prof. Jeraj neprecenljive uspehe. Sedaj nastopi prvič v gledališču kot operni dirigent. Jeraj pozna kljub temu, da se je do sedaj udeleževal le kot pripravitelj glasbenik v orkestru, gledališni ustroj popolnoma. Po svojih zmožnostih bi bil nedvomno že preje zaslužil vodilno mesto v naši operi. Da tvori pri njem absolutna muzikalnost podlago, ni nobena ovira za uspešno dirigiranje oper. Nasprotno že pri skušanjih, ki se pravkar vršijo, se vidi, da Jeraj ne občuti samo orkestralno, da ne sili instrumentalne zvočne slike v primeri s petim čezmerno v ospredje, temveč zahteva nasprotno ravno od pevcev, da obdržijo v operi vodstvo. Mirno lahko trdimo, da bi se težko našel pri našem gledališču glasbenik dirigent, ki bi se s takim umetniškim umevanjem in navdušenjem podvrget velikemu trudu predelavi te mestoma zastarele, v celoti pa vendar sveže narodne slovenske opere. Prepričani smo, da pokaže prof. Jeraj tudi kot operni dirigent svoje velike zmožnosti in da priprave Forsterjeve operi po tolikih letih Matjaževskega spanja do popolnega uspeha.

— K vpr.: »Gorenjskega slavčka«. Neostor slovenskih skladateljev praznuje leto svoje 85letnice. Na tisoče in tisoče je med Slovenci njegovih učencev. Bil je več kakor 40 let glasbeni vzgojitelj Slovencev v svojih posvetnih in cerkvenih skladbah. Njegovi mešani zbori: »Ljubica«, »Klitica«, »Z glasnim šumom s kora«, njegovi moški zbori »Samos«, »Pobratimljani«, njegovi samospeli in orkestralne skladbe tvorijo prve uspehe slovenske glasbe. Za glavno delo pa smatramo njegovo tridejansko komično opero »Gorenjski slavček«, ki se izvaja ob prazniških nastopih v sicer v četrtek dne 30. novembra, v petek dne 1. decembra in v nedeljo dne 3. decembra t. l. Naš se teh slavnostnih predstav, katerim bo prisostvoval najbrž tudi skladatelj sam, udeležil čim večje število njegovih učencev, prijateljev in častilcev. Opera bo popolnoma novno inscenirana. Z veliko vnuem, uspehom in razumom vodi režijo tako dela naš priznani dramski režiser gosp. Osl Šest. Muzikalno naštimani pa je opero ter jo bo dirigiral priznani dirigent orkestralnega društva Glasbene Matice in profesor konservatorija z. Karel Jeraj.

Borba za Ljubljano.

— NA DANAŠNJI MANIFESTACIJSKI SHOD V »UNIONU« VABIMO VSE SOMISLIJENIKE IN VSE ONE, KI JIM JE BLAGOR DRŽAVE, SREČNEJŠA BODOČNOST NAŠEGA NARODA IN DOBROBIT LUBLJANE PRI SRCU. NAI NE BO NOBENEGA POŠTENEGA MISLEČEGA LJUBLJANČANA, KI BI SE NE UDELEŽIL TE VAŽNE MANIFESTACIJE. POKAŽIMO, DA SMO MOŽJE, KI SE NE DAMO TERORIZIRATI OD NIKOGAR! ZATO DANES ZVEČER VSI NA MANIFESTACIJSKO ZBOROVANJE V »UNIONU«.

— »DRŽAVNE NAMEŠČENCE OPOZARJAMO, DA BO NA DANAŠNJI SHODU V »UNIONU« GOVORIL O URAĐNIŠKI SLUŽBENI PRAGMATIKI nar. posl. g. Ivan Deržič, ki bo dal potrebna pojasnila h govoru posl. Josipa Reiserja na mladinskem shodu v Kazini.

Državni nameščenci in volilce.

»Mladinci« so čutili nujno potrebo, pozvati poslance g. Reiserja iz Beograda v Ljubljano, da na manifestacijskem shodu dne 25. t. m. državne uslužbenke — pripravi za volilce! V dvorani Kazine se je zbralo veliko število državnih nameščencev vseh strank. Prišli so, da slišijo iz ust svojega poslanca vendar že enkrat odredilno besedo, kaj jim je prinesel iz Beograda. — Vsak je bil pripravljen, da mora vsaj pred volitvami nekaj dobiti. Z veljansko neprestojno so poslušali pričakovali poročila iz ust poslanca davne, močnega demokratske stranke, kaj so sklenili dati državnim nameščencem, da jih rešijo strašnega pomanjkanja! Ko je g. poslanec končal svoj govor, je večina odšla s povešenimi glavami, stiska — zobe, domov, ker g. Reiser ni sedaj niti — obljuboval! Zelo prepričevalno pa je konstatiral, da je uradniški stan sedaj že dvignjen na mesto, katero mu gre! Te besede pomenijo toliko, kakor da imajo državni nameščenci že prejeme v taki izmeri, da lahko svojemu stanu primerno živijo, da je konec trpljenja in sramotnega življenja, da je vsak delavec pomiloval državnega uradnika zbog njegovih borih službenih prejemkov! Ker pa žive še danes državni nameščenci v obupu in v neznanosti bedi, so besede g. poslanca čimne, ker je jasno, da se njegove besede še dolgo ne bodo uresničile. Spomnili leta 1919., torej pred več kot tremi leti, je bilo državno uslužbenstvo prisiljeno, da razmislija o štrajku! V Mestnem domu je uslužbenstvo zaključilo Beogradu: »Mi ne moremo živeti v grob, če ne morete draginje odpraviti, dajte nam papirnatih kron toliko, da se bomo mogli vsaj preživeti!« Sam g. Reiser je nastopil in protestiral, rekoč: »Mi ne zahtevamo avtomobilov ali kaj podobnega, zahtevamo pa z vso odločnostjo toliko, da se mi n. pr. ne bodo otroci v šoli posmehovali, če nisem stanu primerno občeblen! Mi smo globoko užaljeni kot uradniki na naši časti, vsled tega protestiramo in si prepovedujemo od onih, ki imajo v rokah moč, da bi nas še nadalje mučili in žalili!« — Tri leta so minula od tega in danes so državni nameščenci še razirgani, bosi in lačni! Beda je nepopisna in je prišlo že tako daleč, da občinstvo samo javno priblija, da je beda državnih nameščencev sramota za državo in kulturni škandal, da je neodpušljivo, ker oni faktorji, ki imajo vso moč v rokah, ne store svoje dolžnosti! Kako se more potem JDS na shodih ponajati, da je napram svojim najvestejšim volilcem storila svojo dolžnost? Če bi ne bilo volitev, bi našta o službeni pragmatiki gotovo niti ne vzele v roke! Ali je morebiti dolžnost uradništva, da preskrbi potrebno kritje za večje doklade? Za nakup hiš za mariborsko oblast imate denar, za razdelitev države v oblasti, kar bo stalo osem milijard, imate tudi denar, za stradalno državne nameščence pa nimate niti vinarja! Škandal! — Ker pravite, da ste močnata stranka, ki ima odločilen vpliv v Beogradu, in da ste delavna stranka, zakaj niste uradništvu in drugim uslužbencem že pomagali in jih rešili bede? Če so vam druge stranke delale ovire, je bila Vaša prokleta dolžnost, že davno izvajati vse konsekvence in vporabiti vsa sredstva, da bi rešili družine državnih nameščencev gladi in pomanjkanja! Toda storili niste ničesar! Samo z obljubami operirate, toda vašim obljubam danes živ kist več ne verjamem!

Državnim nameščencem, ki so bili do sedaj Vaše slepe orodje, je odprla oči beda in skrb za obstoj. Glad in obup sta iz poljevalnih in za državo vnetih trpinov skovala hladna računirja, ki bodo v bodoče vedeli, komu imajo zaupati svoje volilne krogljice!

Pred tremi leti sem moral iti na cesto v štrajk, da so mi dali toliko, da nisem umrl od gladi, danes po preteku treh let, pa stradamo še vedno, otroci so bosi in sirgani, ločeno, ker nimajo kruha, žena je v obupu, ker ne ve, kaj bi kuhala! — Kdo je na vladi, ki se tako proketo malo briga za nas, da propadamo v bedi in glavnem od lakote? Ker živimo ne moremo v zemljo, da bi se rešili tega neznanega življenja, ne prostost nam drugega, kakor da stopimo iz rezerve, razgrajamo dosežanje vezl z Vami, ker niste, kljub svojem delavnemu programu, imeli ne volje, ne moči, da bi nam pomagali in nas rešili Program »Jugoslovenske zajednice« so podpisali najodločnejši možje, kateri bodo tudi izvedli, kar so si zagovarjali, in ker je na njihovem programu končata odprava uradniške bede, za to so oklenemo te stranke, ki nam dale jamstvo, da se bo z vsem srcem posvećila rešitvi našega vprašanja, saj ostanemo kljub temu še vedno napredniki, kakor naš očka dr. Ivan Tavčar, kateremu smo ves čas sledili! Torej »Mladinci« — »horuki« — volilna krogljica bo padla iz naših, od slabosti so tresočih rok — v 4. skrinjico! Če se vam mladinci pripeti, da boste vsled tega 3. decembra tepeni, moramo pripomniti, da je čisto prav, saj Vas je že maji učila, da mo-

rajo otroci vedno poslušati starše, tako je v domačem krogu in tudi — v politiki! — Nobeden državnih nameščencev ne more danes drugače postopati, kdor bo delal nasprotno, ta je ali »hlapec«, ali bo pa pljunil v lastno, toliko časa že prazno sliedo, v kateri ni niti oljubljene moke, masti, sladkorja, niti plač — v zlato! — Več državnih nameščencev.

— Dr. Puc pri »Mokarju« v nedeljo popoldne ni imel sreče, kar je najbrž slutil že naprej in se je zategadelj pred svojim shodom na Barju Bog ve kje precej okorajžil. Resnica je sicer, da ga je prisotnost mirnih, zavednih Barjanov precej ganila v nesladkem smislu. Vendar pa tudi to ni zadostovalo za ureditev njegovega notranjega »zaburjenega položaja. In tako se je zgodilo, da je prišel svoj slavnostni govor z razmotrivanjem jugoslovenske prazgodovine in segel daleč nazaj v megleno preteklost. Ker se začudenim poslušalcem ta njegov poliet in govorniški izlet v stare čase in njihovo zgodovino ni nič kaj dopadal, začeli so sprva manj sčasoma bolj in bolj ugovarjati vsem tem gostim besedam g. poslovojedečega dr. Puca, češ naj jim raše pove kaj o barju in njegovi bodočnosti in gospodarskem oziru. To pa je bilo zgodovinsko razpoloženemu dr. Pucu preveč. Raztogotil se je vidno in strašno ter zavrnil živahne medklice s temi-le besedami: »Bomo začel« ra govoriti o bankah in ravnateljih. Saj vemo koliko bank je ponastalo po vojski! Te banke imajo vsaka po 12 ravnateljev in veliko uradnikov, ki ima vsak svojo cipo, pa balerine. Tu pa je padele znani medklice: Kaj nam bo govoril o pelerinah! No pa g. dr. Puc se je obrnil nato k mizi, kjer sem sedel jaz podpisani s drugimi začudenimi poslušalci. In dejal je dobesedno: »Poglejte jih Barjani, to so tisti ljudje iz Ljubljane, plačani od Jadranske banke! Vsak je dobil po 30.000 kron za agitacijo. Tem besedam dr. Puc so začeli navzoči precej trdo oporekati, tako, da ni mogel nič več nadaljevati svojega junaškega govora. Tudi jaz sem zahteval od nje naj govorijo stvarno, ker sem pripravljen, mu stvarno tudi odgovorjati. Dr. Puc je na to začel kritizirati in govoriti o g. dr. Tavčarju st. in njegovem gospodarstvu na ljubljanskem magistratu itd. Tu pa so ga poslušalci prekinili z navdušenimi ovacijami za dr. Tavčarja in ugovarjali, češ da ne puste napadati zaslužnega moža. Dr. Puc se je udal tem opominom s po mojih mislih zelo neumesnimi besedami, ki jih pa z ozrom na dr. Tavčarja ne morem in ne maram tu navesti! Nato je začel dr. Puc govoriti tudi o sebi kot advokatu in o svojih zaslugah za slovenski narod, da je že dostikrat okregal tudi g. ministra dr. Jerjara. Poudarjal je, da je bil tudi proti delitvi Slovenije, da se je udal disciplini in ni postal uskok in da je šele sedaj demokratska stranka čista, ker je dr. Ravnihar izstopil s frakrji itd. Med tem se je nemir med poslušalci tako razvil da je dr. Puc počasi utihnil rekoč: »Bomo pa slišal« mal opozicije itd. V tem trenutku sem se jaz oglašil k besedi, kateri mi je tudi podelil g. nadučitelj Grčar. Tu pa zavpije g. dr. Puc ves razjarjen in pokaže na me rekoč: »Poglejte ga, Barjani, iz Maribora so ga plačali. Kar 42 tavežent je dobil in Vam hoče zdej tukaj o barju iz Maribora govoriti!« Po teh besedah se je nemir in preprič le še bolj razvil, tako da jaz podpisani nisem prišel k besedi. Po besedah g. Menarta in Kramarja se je shod kar na hitro zaključil med vršicem in vsestranskim prepričjem. Jaz podpisani pa sem g. dr. Puca takoj prijel radi očitani, nakar se je začel izgovarjati, češ politika je politika, jaz Vas niti ne poznam itd. Ker se s takim odgovorom nikakor ne morem zadovoljiti glede Vaših očitani, Vas pozivljam, da mi dokažete kedaj in kdo da me je plačal in dal »42 tavežent«. Dokler in če tega ne dokažete, veste sami prav dobro, kako se imajo imenovati vsa ta Vaša očitanja. Ciril Zupan

— Dr. Dinko Puc je, kakor danes na drugem mestu poročamo, dospel že do skrajnih mej svoje agitatorske — dostojnosti. Pozivljamo ga, naj javno sam pove in razpiše v »Jutru« ali kjerkoli hoče, kaj da je on v nedeljo popoldne govoril o g. dr. Ivanu Tavčarju star. Sam naj pove in ponovi svoje besede kakor pač mora vsak poštenjak vsikdar zastopati svoje besede in trditve. Slovenska naša javnost pa naj sodi potem o njegovem političnem obnašanju in njegovim najnovjši dostojnosti. Za nas je sodba — sklenjena!

— Koncentracija volilskih mas. Volilna borba prehaja v končno in odločilno fazo. Stranke, prehajajoč iz faze okrajnih volilnih sestankov in shodov, so začele zbirati, šteti in smotriti svoje volilce na velikih skupnih shodih. Mladinci in komunisti so prvi prišli s koncentracijo. Mladinci ali JDS pristajajo v soboto priredili v kazinski dvorani prvi večji shod, kjer so hoteli pokazati svojo silo. Velikost dvorane v kazini je znana. Je dvorana kamor gre prilično 800 oseb. V dvorani so bili stoli. Vsak si torej lahko napravi prilično sliko, kako močno in številno je bil shod obiskan, shod, ki naj bi bil sijajna manifestacija za mladinski režim. Komunisti in Pričeveci so svoj skupni shod priredili v dvorani Mestnega doma. Shod je bil s laho obiskan. Med delavstvom, ki je popreje prisegalo na komunistični program in bilo prožeto protiklerikalnega duha, se vedno bolj širi nerazpoloženje, ker so komunistični voditelji na svojo roko sklenili pakt s klerikalci. Zato ni bilo na tem shodu nobenega navdušenja.

V nedeljo ob 10. dopoldne je SLS oficijelno povabila svoje volilce v »Unionu«. Shoda se je udeležilo okoli 600 pristnih klerikalnih volilcev. Značilno za ta shod je, da ni bilo navzočih mnogo onih boevitih prištev SLS, ki so drugače tvorili jedro in štab vsakega klerikalnega shoda. Med klerikalnimi volilci ni vladalo posebno ognjevitno razpoloženje za divil zakon a komunisti. Ogovorniki so ljuto udrihali samo po »Zajednici«, ker jim je le ta edini rešenja za nevaren konkurenco.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 29. novembra 1922.

— Ljubo Davidoviča so poklicali na pomoč! Sance pri volitvah stoji za mladine tako slabo, da se opravišlje vsake bilke, ki bi jih mogla rešiti neizogibnega propada. Zato so se obrnili celo za pomoč na predsednika demokratskega parlamentarnega kluba in voditelja večinske frakcije v tem klubu Ljubo Davidoviča, na moža, ki ga naši mladinci sicer prav tako sovražijo, kakor dr. Ravniharja samega. Ljuba Davidovič vodi namreč tisto frakcijo v demokratskem klubu, ki je načeloma za sporazum s Hrvati in ki smatra, kakor »jugoslovenska zajednica« z dr. Ravniharjem na čelu, sporazum med Hrvati in Srbi za glavni pogoj notranje konsolidacije naše države. Obrnili so se na Davidoviča, dasi ve, da je Davidovič sam glasoval za zagreško resolucijo prav tako kakor dr. Ravnihar. In da bi Davidoviča izigrali proti dr. Ravniharju, so mu očividno natvezili, da se borita pri občinskih volitvah ljubljanskih za nadvlado samo o komunistično-klerikalno koalicijsko mladinsko kliko, previdno pa so zamolčali, da nastopa kot močnejša skupina pri teh volitvah »jugoslovenska zajednica«, ki stopa v volilno borbo za one ideje, za katere je z vsem prepričanjem, kakor je sam opozorjeno naglašal, glasoval tudi Ljuba Davidovič. Mladinci so torej Davidoviča enostavno mistificirali in ga zavedli v zmojo. Poleg tega pa so mu tudi natvezili, da se v volilni borbi izrablja njegova oseba in njegovo ime v agitacijske svrhe, dasi je to navadna izmišljotina. Davidovičevega imena ni nihče izrabljal. Ako pa se je konstatiralo, da je Davidovič glasoval, kakor dr. Ravnihar in dr. Triller, za zagreško resolucijo in da je vodja tiste frakcije demokratske stranke, ki je načeloma za sporazum s Hrvati, se je ugotovilo samo suho dejstvo, kar pa ni nobena zloraba ne osebe, ne Davidovičevega imena. Sicer pa bi bilo zanimivo seznaniti za vsebino dr. Pucovega pisma, ki ga je pisal Ljubi Davidoviču. Mladinci tega pisma iz previdnosti seveda niso priobčili. Na dan ž njim, potem bomo pa govorili o stvari še podrobneje. Za sedaj povdarjamo samo to, da mladincem ne bo pomagal niti ta trik z Davidovičevim avtoritetom!

— Reminisca iz polpreteklosti. Pišejo nam: Pred leti se je vršil na magistratu zapadni sesianek, na katerem se je razpravljalo tudi vprašanje, ako bi ne kazalo ustanoviti proti mladincem nove stranke. Tega testanka se je udeležil tudi sedanjí poslovodni podpredsednik JDS dr. Dinko Puc, imel je govor, v katerem je povdarjal potrebo, da se takoj prične s snovanjem nove stranke in se pri tej priliki izrazil o demokratski stranki debesodno: »JDS je polobna erkačemu psu, ki leži na gnoju... In danes? Danes rešuje to stranko isti dr. Dinko!

— »Grašca« pri Češnovarju. Sročili so zaletelo nekaj notoričnih alkoholikov v Češnovarjevo gostilno, ki so pri pomogli, da je bil mladinski shod zares nabito poln — alkohola. Ta avantgarda žerjavščine je v svojem rujem navdušenju vzklizala: »graščica«, kar je menda njen najnovejši bojni klic. Poleg teh ginjenih bratcev je bilo tudi nekaj kapitalističnih vpijotov, ki so grmeli proti — verižnikom in vojnini dobičkarjem. Posebno glasen je bil trgovec Z., ki je bil pred vojno prav pohleven štacunar, danes pa je izvozničar in gradi tovarno... In naposled je bilo nekaj poparjenih Judežev, ki so še pred pol letom molžili dr. Tavčarja, danes pa, ko sede na gorkem in od dr. Tavčarja ne pričakujejo nobenih koristi več, so postavili svojo golitvo pod drugo vime. Malo jim je vseno še gibala kosmata vest, zato se niso upali dosti vpiti. Da ta pisana in »nabita« bratovščina ni zaspala svojim dolgočasnim govornikom, jo je nekdo ščečkal z največjim humorističnim listom vesoljne zemlje: »Napredno Ljubljano«. Skratka: bilo je prijazno, čeprav so mlatili samo »graščo«. Z druge strani nam poročajo: Na konventiklu mladincov pri Češnovarju sta med drugimi govorila tudi učitelj Mlakar in tajnik JDS Majcen. Oba sta se posluževala samo osebnih napadov. Mlakar je gonil svojo staro lajno in napadal dr. Trillerja, češ da ga ni zastopal pri neki obrambi, pri kateri je bil — oproščen, ne morda obsojen. Majcen se je spraval na dr. Ravniharja in ga napadal kot Sokola, čeprav mož ni vreden, da bi dr. Ravniharju kot sokolskemu delavcu odvezal jermena na čevlji. Najbolj zanimiv pa je bil govor poštarja Janežiča, ki je navzoče tolažil, da ni misliti na to, da bi se Slovenija delila, češ da so to le prazne marnje. Imenitno! Mladincem že očividno teže voda v grlo, pa se sedaj v strahu pred volilci navidezno odpovedujejo kardinalni točki svojega programa — zahtevi, da se mora združena Slovenija zopet razkosati.

SKRINJICA „JUGOSLOVANSKE ZAJEDNICE“ JE — ZADNJA!!

— Z ljubljanske univerze. Rektor Ušeničnik prosi, da bi pustili univerzo kot skupno narodno kulturno institucijo izven političnega boja. Univerza se nahaja v velikih budžetarnih težavah in je nevarnost, če ne bo pomoči, da bo mnogo dijakov izgubilo po en, po dva in (če nov budžet ne bo pravočasno odobren) tudi po več semestrov. Stvar glede erta nih profesorjev še vedno ni urejena. Kredit za honorarne nastavnike poteče sredi decembra. Mnogo se trudi, da bi se budžet popravil, poslanec Škulj. Sedaj se je za zadevo resno zavzel tudi minister Zerjav. Če ne bo politika posegala vmes, je upanje, da se bo univerza še v zadnjem hipu rešila nesreče.

— Odkritje spomenika vojvode Mišića. Dne 3. decembra se slovesno odkrije spomenik generalistu srbske armade, vojvodu Mišiću. Spomenik je umetniško delo kiparja in člana akademije, Gjoke Jovanovića. Povodom slovesnega odkritja so na programu slavnostni govori. Prvi govor ima patrijarh Dimitrije, dalje govore predsednik vlade Nikola Pašić, predsednik narodne skupščine dr. Edo Lukinić in vojni min. Pešić.

— Odkritje spominske plošče kralju Petru I. v Novi Vinodoli. Dne 1. decembra, na narodni praznik se v Novi Vinodoli odkrije spominska plošča kralju Petru I., ki jo je izdelal kipar Josip Turkalj.

— Nastopno predavanje dr. Sagadina na beogradski univerzi. Iz Beograda 28. t. m. nam javljajo: Danes dopoldne je imel na beogradski univerzi novo imenovani profesor administrativnega prava dr. Štefan Sagadin svoje nastopno predavanje. Dvorana pravne fakultete je bila napolnjena zastopnikov kulturnih in prosvetnih organizacij. Predavanju so prisostvovali v polnem številu univerzitetni profesorji vseh fakultet in mnogo slovenske inteligence. Uvodoma je predavatelj dr. Sagadin izrazil srečo in veselje, da more po narodnem in državnem ujedinenju predavati kot Slovenec na beogradski pravni fakulteti.

— Spremembe v armadi. Iz Beograda poročajo: Vojni minister je podpisal naredbo, s katero se sedanjí poveljnik I. armade general Ljub. Mišić stavi na razpoložanje. Za novega poveljnika te armade je imenovan general Mirko Milosavljević in za njegovega pomočnika general Živko Pavlović. Za pomočnika IV. armade je bil imenovan general Dragotin Milojević.

— Laž. »Jutrovc« ne morejo pozabiti, da sem kot uradnik Jadranske banke po nalogu svojega ravnateljstva vodil preiskavo proti bivšemu bančnemu ravnatelju A. Praprotniku in Co. in da so bili plod te preiskave — fiktivni mladinski konti Markovič in Lavrič, nepravilno »zasluženi« milijoni pri manipulacijah s koroškim svincom itd. itd. — stvari, ki jih hočem natančneje razpravljati, ker državno pravdnistvo vodi proti osumljenemu kazensko preiskavo zaradi zločina goljufije itd. Tako poročam današnje »Jutro« pod naslovom »Pristik, katerega se ni bati«, da hodiava moj tovariš G. Debeljak in jaz kot uradnika Jadranske banke okoli klijentele banke in da zahtevava od poedincev, ki jih naskakujeva, podpis, da bodo pri obč. volitvah volili z »Jugoslovansko Zajednico«. Izjavljam, da je to gola laž. Častivredno »Jutro« bo imelo priliko, da pred sodiščem dokaže meni in gosp. Debeljaku svoje trditve. Kar pa se tiče komentarja, ki ga je »Jutro« napisalo k svoji trditvi, češ, da »Jugoslovanska Zajednica« hoče zadnji trenutek v svojem obupu nabrati nekaj kroglic z nedopustnimi sredstvi, pa spominjam na izrek »Obtožuj, da ne boš obtožen« in na dejstvo, da baš mladinski agitatorji razpolagajo z velikanskimi sredstvi, ki jim služijo za gratis pijačo vsakemu kalinu, ki hoče sesti na njihov patentirani državotvorni lim. Zajednica ne gre v boj s takimi sredstvi, ker ona ne viliti kadilnice pred zlatim teletom, bori pa se za idejo, za očistitve našega nagnitega javnega življenja in proti terorju. »Jutro« pravi, da bodo Zajedničarji po volitvah zastopali škali pri »Jutrovc« pomoči (očividno si »Jutrovc« domišljujejo, da imajo Zajedničarji mehke hrbtenice in da pošteni ljubljancov 3. decembra ne bo sram, identificirati se z mladinsko kliko), da pa bodo oni v pozni srednjeveških vitezov vili svoji papirnate meče z devizo: Z ob za zob! Z ozirom na to si ne morem kaj, da bi »Jutro« ne zaupal na uho neko drugo načelo, po katerem se bomo napram Vam ravnali mi. In to je: Pravična kazna za Vaša dejanja! V to svrhu bo uporabil vsa dopustna sredstva dr. Roman Ravnihar.

— Izjava. Bilo nam je po udeleženci javljeno, da je g. dr. Dinko Puc, na svojem shodu na Barju v nedeljo, dne 26. t. m. počastil bančno uradništvo z izjavo, ki so zelo dvomljive vrednosti. Smatramo kot svojo dolžnost, da kot strokovna organizacija bančnega uradništva, ki se v dnevno politiko absolutno ne vtika, stopimo, izzvani s tako invovo: 1. Podpisano društvo se kot strogo in izključno samo strokovna organizacija ogiblje vsake politike ter smatra politično prepričanje svojih članov kot njih privatno zadevo. 2. Konstatiramo, da napad, kot ga je zagrešil g. dr. Dinko Puc napram bančnemu uradništvu bariza v celoti ali pa na obžalovanja vredni neinformiranosti ali pa na vsega obsojanja vredni zloba. Društvo uradništva denarnih zavodov Slovenije v Ljubljani.

— Javno predavanje o opsem zrakoplovstvu. Udruga dalmatinskih akademikov, u četvrtak, dne 30. XI. tek. god., tačno u 18 sati, u zbornici Univerze priredjuje javno predavanje »O opsem zrakoplovstvu«. Predava pomorski kapetan Petar Pavle Vučetić, inženir aviatike i mehaniki gradnja, te poručnik fregate u r. — Pozivljimo vsu javnost da se u 8 to večem broju poseti ovo interesantno predavanje. Gosp. Vučetić je poznata ličnost u tehničkoj struci; na prošlogodišnjem kongresu aeronavtika u Parizu, gde je bio jedini predstavnik Jugoslaven, istakao se je svojim izumom zvanim »stoposkopi«.

— Banka in narodni praznik. Po zakonu se proslavlja 1. december v spomin na proglašanje Srbije, Hrvatske in Slovenec kot narodni praznik. Ta dan bodo banke zaprte. — Tajništvo društva bančnih zavodov v Sloveniji.

— Gremi trgovcev v Ljubljani naznanja svojim članom, da smejo biti v nedeljo pred sv. Miklavžem in Božičem trgovine ves dan odprte.

— »Mestna hranilnica ljubljanska«. Na narodni praznik dne 1. decembra 1922 je Mestna hranilnica ljubljanska za stranke zaprta.

— Kraljev dar. Kakor poročajo iz Beograda, je kralj za gledališče v Subotici daroval 25.000 dinarjev.

— Nagrada učiteljem analfabetičnih kursov. Naučni minister je odredil, da učitelji analfabetičnih tečajev za vsakega učenca, ki se je v tečaju naučil branja in pisanja, prejme 50 dinarjev nagrade.

— Za zdravniške. Dunajska mednarodna fakulteta priredi od 4. do 16. decembra 1922, 8. mednarodni zdravniški nadležalni tečaj o nadležanju kirurgije, ortopedije, urologije, pomoči pri porodu, ginekologiji in s posebnim uprtevanjem terapije. Obiskovalci tečaja imajo plačevati le vpisnino. Reflektanti naj približno ime ter morebitne želje tisknu dr. A. Kronfeldu, Wien 9, Porzellangasse 22.

— Iz čekovnega urada. Svočasno smo priobčili pritožbo, da predčini na čekovnem uradu ne postopajo bš uljudno z občinstvom. Vodstvo zavoda se je nato obrnilo na pritožnika, naj mu navede konkretne slučaje. Dotičnik se je zglašil pri predstojniku čekovnega urada ter mu polajnil dogodek, ki je povzročil njegovo pritožbo. Po obojestranskih polajnitvah se je na to afera izravnala v obojestransko zadovoljnost.

— Zahvala. G. Josip Kobal, strokovni učitelj za pouk slepih otrok v Ljubljani, je daroval Podpornemu društvu slepih 7% investicijsko obveznico v nominalni vrednosti 100 D za zgradbo Doma odraslih slepih v spomin, ker je prebil strokovni izpit iz slepstva dne 16. in 17. novembra 1922 pred izpraševalno komisijo v Lincu. Omenjamo, da je plemeniti darovalec prvi Slovenec ali celo Jugoslovani, ki ima strokovni izpit.

— Zdravstveno stanje mesta Ljubljane. Zdravstveni izkaz mesta Ljubljane v času od 19. do 25. novembra izkazuje to-le statistiko: Umrlo je 15 oseb, med temi 1 tučec. Smrti vzrok: jetika 1, pljučnica 1, davica 1, zastrupljenje rane 1, možganska kap 2, drugi naravni smrti vzroki 8, srčna hiba 2. Med tem časom se je rodilo 24 otrok, 14 moških in 10 ženskih spolov. Naznomeni nalezljive bolezni: davica 1, škrlatica 1, trahoma 2 slučaja.

— Okraden umetnik. Subotškemu slikarju Elemerju Čavčaku je bila iz stanovanja odnešana njegova kolekcija najnovejših del v vrednosti 100.000 kron.

— Priporočila ženska. Marja Jurč, doma iz Travnika, je svojemu moškru ukradla 50.000 K denarja in oblike za 10.000 K in izginila brez slovesa.

— Velik požar v Novem Sadu. V petek zvečer je izbruhnil v Novem Sadu v krojašnici »Rapid« ogromen požar, ki je v kratkem času uničil celo podjetje. Ostalo je samo zidovje. Požarna bramba radi pomanjkanja vode ni mogla delovati. Zgorelo je 136 strojev in velika množina nakopičenih vojaških oblik. Škoda se cení na štiri milijone kron in je samo deloma krita. Radi uničenega podjetja je sedaj 60 delavcev brez službe.

— Vlom v Križevcih. Dne 17. t. m. so neznan storilec vlomili v Križevcih na Štajerskem v neko trgovino manufakturnega blaga in odnesli 48 bal v vrednosti 100.000 kron. Tatovi so »priprčali« skozi streho in tudi tam zopet »odleteli«.

— Londonska megla. Te dni je nastopila v Londonu in v okolici strašna megla, ki ni prenehala do večera. Po mestnih železnica-h je bilo polno incidentov, ves navadni veliki promet je počival, stroškov za razsvetljavo je bilo samo v središču mesta nad 30.000 šterlingov, izven središča nad 70.000. Pristanisce v Londonu je potrošilo radi megle 40.000 šterlingov. Megla je bila tako gosta, da so morali vsi vlaki znižati svojo hitrost, nekateri na 6 ali 7 milj na uro.

— Maks Linder, svetovno znani komik, ni padel v vojni. Od 30. t. m. do nedelje 3. decembra se more vsakdo prepričati, da

svetovno znani komik Maks Linder ni padel v svetovni vojni, kakor so pisali časopisi, ampak da še živi in nastopi v kinu »Tivoli« v senzacionalni veselotigri v petih dejanjih »Sedem let nesreče«. Silen smeh, ki lahko povzroči nesrečo. Zato pozori!

SOKOLSTVO.

— Sokol I. priredi 7. decembra telovadni večer z mnogovrstnim sporedom in zabavo. Sodeluje društveni orkester, pri telovadnih točkah pa člani telovadnih in telovadke. Telovadni spored obsega mnogo nove snovi.

Društvene vesti.

— Na zabavni večer jutri zvečer v dvorani kazine vabimo napredno občinstvo, da se ga udeleži v čim največjem številu. Kdor se nima vabila, ga dobi v Kavarni Zlatnik ali v Sentjakovski knjižnici. Vstopnina le pet dinarjev.

— Podružnica Jugoslovenske Matice v Ljidi priredi dne 2. decembra t. l. ob 21. zvečer v prostorih Sokolskega doma v Ljidi družabni večer z občinstvom sporedom. K obilni udeležbi vabi odbor.

— Kolo jugoslovenskih sester si je nabavilo svoje znake, na kar opozarjamo članice, da jih pridno odkupujejo. Čisti dobitek je namenjen za obdaritev revnih sodelavcev pri božični. Imamo dosti dobrotnikov, a še vedno premalo, da bi moge z uspehom vršiti svojo nalogo ter obdarovati vse reveže, ki se pri nas oglašajo. Tvrda Ant. Janežič v Florjanski ulici je nam naklonjena in je tudi naša pokroviteljica. Priporočamo zato vsem šolskim vodstvom v mestu in po deželi to tvernilo šolskih zvezkov. Tvrda Škafar na Rimski cesti je prevzela prodajo »Kresnic«, to je izdelek na steklu, ki jih izdelujejo naše članice. To tvrdo tople priporočamo občinstvu. Naše pridne članice bodo na Miklavževem trgu imele svojo stojnico z napisom »Prodaja v prid Kola jugoslovenskih sester«. Prodajale bodo od 1. decembra v Zvezdi počivo in druga darila. Prosimo naše zavodno žensko, da pridno kupuje za svoje malčke pri nas. — Sestra.

— Na občnem zboru »Kluba ljubiteljev sportnih (nevolških) psov«, ki se je vršil dne 9. t. m., se je sestavil klubov odbor s predsednikom g. Ivan Škuškom na čelu. Klub je stopil v stik z inozemskimi društvi iste smeri, da si na ta način zagotovijo mednarodno priznanje vplivov v rodovnik. Interesno se navedljive vabilo k pristopu. Članarina znaša letnih 25 D, ustanovnina pa 250 D. Prihvale sprejema imenovani klub na naslov: Klub ljubiteljev sportnih (nevolških) psov, Ljubljana, Poljanska cesta št. 59. — Odbor K. L. S. P.

Narodna odbrana.

— Marlinov večer šentpeterske ženske podružnice »Družbe sv. Cirila in Metoda« v Ljubljani je dal glavni družbi Din. 4250 čistega dohodka. To dejstvo ocenjuje lepše in boljše vrlo narodno žensko ter podružnice, kakor vsaka druga pohvala. Vendar si čije C. M. vodstvo v svojo dolžnost, da izreče javno zlasti neumorno delavni predsednici g. Mihaela Segovi in nadvse požrtvovalnim gg. odbornicam svojo iskreno zahvalo in priznanje. Toplo zahvalo pa izreka vodstvo tudi podružnicam od katerih je prelo zadnje dni lepe prispevke. Podružnica v Slov. Bistrici je nakazala Din. 1327,99, podružnica v Vel. Laščah od »Martinove večera« Din. 1008,50, podruž. ženska v Trbovljah Din. 1000, možka pa Din. 750, podružnica v Sloveni gradu Din. 736,53, podruž. v Gornjem gradu Din. 650, in podružnica v Cerknici Din. 277,75. Marlinov gori imenovanih podružnic nam svedoči, da p. n. odbori in prijatelji C. M. družbe cenijo in upoštevajo obrambeno delo, ki ga vrši Družba v obsebnih in zaslužnih krajih. Vsem vrlim narodnim delavcem iskreno hvala!

Poizvedbe.

— Krasno pleteno polkišvo se proda na ljubljanskem gradu. Ogleda in polzve se cena pri hišniku.

— Izgubil se je v petek 24. t. m. uhan s safirjem. Pošten naiditelj ga naj odda proti nagradi v upravništvu »Slov. Nar.«.

— Utekel je pes pasme doberman, ki stoji na ime Reka. Kdor bi ga našel, naj ga proti nagradi pripelje v Spodnjo Šiško, Lepodvorska ulica št. 222/II.

— Iščo se lovski pes, rujav, z znakom »Borovnica«. Kdor ve kaj o njem, naj sporoči proti nagradi na Ivan Majaron, Borovnica.

— Zgubljen je bil uhan z dvema briljantoma dne 28. t. m. na poti po Bregu, Turjaškem trgu. Gosposki ulici. Kongresnem trgu, Selenburgovi, Prešernovi, Stritarjevi ulici čez Mestni trg, Čevljarski most, nazaj na Breg. Prošeni naiditelji se prosí, da za odda proti nagradi, ker je to drag spomin, na Bregu št. 8/L. levo.

Najnovejša poročila.

Zunanja politična situacija.

— Beograd, 29. novembra. (Izv.) Ministrski svet je včeraj sprejel in odobril osem mednarodnih konvencij, ki so bile na temelju sanžermenske mirovne pogodbe sprejete na gospodarskih konferencah v Portorože in v Rimu. Konvencije se nanašajo na ureditev poštnege, telefonskega, brzojavnega in ostalega prometa med nasledstvenimi državami Avstro-Ogrske. Pooblaščen minister Ljuba Nešić je poslal obširno poročilo o konferenci v Lausanni in o sestanku dr. Ninčića z italijanskim min. predsednikom Mussolinijem.

Delavstvo in osemurni delavnik.

NAČRT DR. ŽERJAV.

— Beograd, 29. novembra. (Izv.) Minister za socialno politiko dr. Žerjav je zasnoval novo naredbo glede osemurnega delavnika. Ta naredba deli delavce v tri kategorije: V prvo kategorijo spadajo delavci, katero delo je združeno s težkimi fizičnimi napori. Tem delavcem določa minister za socialno politiko osemurni delavnik. V drugo kategorijo spadajo delavci z lažjim fizičnim delom. Za te je določen deveturni delavnik. V tretjo kategorijo spadajo rokodelci. Tej kategoriji je določen deseturni delavnik.

Predložitev invalidskega zakona skupščini.

— Beograd, 29. nov. (Izv.) Ministrski svet je včeraj odobril in sprejel načrt invalidskega zakona, kakor ga je izdelala ministrstvo za socialno politiko. Skladno je edina sprememba glede določitve o pokojninah vdovam, ki se pomnožijo s pokojnino vdovec. To določbo je vložil kot odpravnino štirikratno letno invalidnino. Ministrstvo socialne politike ima sedaj dolžnost, da predloži zakon narodni skupščini v razpravo. Zakon bo dne 2. decembra t. l. predložen.

Borzna poročila.

— Curih 29. nov. (izvir.) Današnja predborza: Zagreb 1.85, Berlin 0.0625, Dunaj 0.0075, Praga 16.95, Milan 25.70, Budimpešta 0.2215, Pariz 37.50, London 24.37, — Trst 28. nov. Zagreb 28.45, Berlin 0.25, London 94.50, Praga 65.25, Pariz 145.25 Newyork 20.80, Curia 392.50

Razne stvari.

• Davek na debelost. Neki angleški zdravnik piše v strokovnem zdravniškem glasilu, da naj bi vsi debeli ljudje plačali davek za vsak funt masti, ki je imajo odveč na svojem telesu. Današnji dan so iščejo povsodi viri za nove davke. Tu je vir zelo blizu. Po mnenju tega originalnega angleškega zdravnika bi morala vsaka oseba, ki tehtja več nego 135 funtov, plačati pri teži do 200 funtov 12 in pol šilinga na leto, do 250 funtov 25 šilingov in nad to težo za vsak funt 7 in pol šilinga. Na Švedskem v resnici pobirajo v nekem mestu od meščanov, ki tehtajo nad določeno težo, običuten davek.

• Signalna kravata. Da so Amerikanci res praktični in iznajdljivi dokazuje zopet njihova najnovejša in najoriginalnejša ideja. Namreč kakor imajo železnice in ladje svoje signalne luči, tako uporabljajo ameriški trgovci signalne kravate, ki so na eni strani rdeče, na drugi strani zelene. Rdeča barva pomeni, da je trgovec zaposlen in se ga ne sme motiti. Če pa je kravata obrnjena na zeleno stran, je to znamenje, da je trgovec prost in da se mu sme vsakdo približati. Pač čisto po ameriškansko!

• Aeroplan na električnih valovih. Iz zrakoplovne službe ameriške armade se poroča, da so se izvršili te dni s polnim uspehom eksperimenti z aeroplanom, ki je plul avtomatično potem električnih valov. Uradno poročilo naglašja, da pomeni to najvažnejši povojni razvoj vojnega letala. Aeroplan je plul več nego 90 milj in eksperimenti so pokazali, da je mogoče pilotirati aeroplan poln bomb brez ukrepanega mešstva bodisi, da pade na kak določen kraj ali pa, da razsule bombe z veliko točnostjo ob določenem času in teku.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSIEMŠEK.
Odgovorni urednik:
Valentin Komitar.

Nosite zaradi njihovih velikih prednosti PALMA kaučuk potpetnike in potpetnice

KVALITETA
gumija je najodličnejše svojstvo
Continental-podpetnikov.
Primerjajte jih s katerikoli dru-
gim izdelkom.

CONTINENTAL - PODPETNIKI
se ne samo trajnejši in zato ce-
nejši za uporabo, temveč tudi
bolj mehki in elastični in pri-
kladni za nohanjo.

Continental
Glavno zastopstvo za Slovenijo
VIKTOR BOHINEC, LJUBLJANA, Poljanska cesta 5.

Išče se

za mlado ženo se poroka na dom. Na-
slov v upravi Slov. Naroda. 1035

Gospodična

Išče s 15. decembrom mešično soboto,
če mogoče vohod separaten. Tudi zajtrk.
Ponudbe pod „Uradales 10120“ na upr.
Slov. Naroda. 10426

Stavbena parcela

v mestu se prodaja. Naslov pove upr.
Slov. Naroda. 10356

2 dijaka

se sprejmeta na stanovanje in hrano v
sredini mesta. Naslov pove upravniki
Slov. Naroda. 10357

NA PRODAJ

18 jehov zemljišča, obstoječega iz 6
jehov bukovega gozdoma, ostalo so
njive in travniki, po zelo ugodni ceni
v bližini Rimskih toplic. Vnosači je pri
Podpečnik Jožetu v Trbovljah (Loka)
št. 106. 10334

Pošteno dekle

z željo želi službo pri mladi stranki v
Ljubljani, event. tudi na gostilni v sredi-
šču kuhinje. Naslov lahko tukaj.
Naslov pove upr. Slov. Nar. 10337

Slama, seno

prosto v balah, 430 krom, cena 780
krom, franco vsaka postaja v Sloveniji.
Dobavlja Puki in Verce, Šoštanj.
10423

Obvestilo!

Obvestam, slavno občinstvo, da
kupujem stare obleke, čevlje, po-
bitve itd., grem tudi na dom.
Martin Drago, Ljubljana, Sv.
Jakoba nabrežje 29. 10422

Vizitke in kuverte

prilagojena

Narodna tiskarna

v Ljubljani.

Naicenejša

darilo za Miklavža

se kupi pri trdki Ložar & Bizjak na
Sv. Petra cesti št. 20.

Imamo vedno v zalogi športne in mornarske obleke za dečke,
simpatične, čepice itd., obleke za gospode. Obleke po meri
izdelujemo po najnovejšem kroju.

Išče se oskrbnik

oskrbnik s 2 ali 3 odraslimi otrokoma, ali pa s sorodnikom — da
obdeluje posestvo velike 12 ha v Srbiji, na meji podolskega in valjevkega
okružja. Nagraja se polovica pridelka. Ime velik sadni vrt s čepicami, kateri
da vsake leto dober pridelok. Zemlja za oranje je na najboljši kakovosti. Zemljišča
za vrte se lahko posejajo s navadnimi semeni vseh vrst ki odlično napredujejo.
Da se za plemen 2 krave, svinje in ovce. Za delo velovi in potrebno poljedeljsko
orodje. Do novega pridelka dobi se zastoj 100 kg žitla, 200 kg pšenice in
400 kg koruze. Ako ne bodo dosti hrane in drugih potrebščin posoditi bodem
denar. Hrano za živino za tovrste in za prihodnje leto, do novega pridelka do
gospodar posestva. Prostor okoli hiše približno 1 ha s raznim sadnim drevjem
je ograjen in pripraven za gojenje perutnine. Podnebje izvrstno — prava
tlačna kopel. Nevarnosti ni. Seveda miren in zdrav življenjski slog.

Prvenstvo imajo Slovenci,

kateri se pošteni in ne pljunačijo.

Ako bodo vsaj malo pridni in hramili, bodo v treh letih prihranili najmanj
100.000 K. Služba se lahko nastopi takoj, a najpozneje do 20. decembra t. l.
Prihod z vlakom do Rume v Sremu, pa v Klenak-Sabac v Lozco, kjer se je
potrebno prijaviti pri gospodarju posestva Luki Zebiću, odvetniku.
Prihod brezplačno prijaviti.

Na prodaj

2 hišni poročila, 2 hišni, stojala za
ure 2-20 m visoke, žrno, in 4 karnice.
mesine. Naslov pove upr. Slov. Naroda.
10414

Kupi se

Je dobro ohranjena cirkularna žaga
skupno z motorjem za žaganje drv. —
Ponudbe na A. T., Ljubljana, Linhartova
ulica 12. 10415

Išče se za takoj

samostojna kuharica
obnem gospodinja z dobrimi svrščevati.
Ponudbe na Franjo Jakli, Karlovac.
10281

Bronelie!

Prvo vrsto blaga v vsaki modni nudi
in raznošila. Cena po dogovoru. Ivan
Novak, Sv. Lenart št. 14, p. Brežice.

POHIŠTVO

Novo, trd les za spalnico in kuhinjo se
ceno prodaja. Ogleda se na Vrtač št. 7.
3. pritičje, 1. vrata Vhod iz Bieleweise-
ve ceste med št. 3 in 5. 10445

Lesna trgovina

v bogatem lesnem kraju s prvovrstno
vodno žago išče družabnika s ka-
pitalom radi povečanja obrata. Plemen-
te ponudbe pod „Lesna trgovina 10 84“
na upr. Slov. Naroda. 10361

Proda se

visokoprtilična nova hiša, pripravna
za vsako obrt. Od kolodvora oddaljena
10 minut stoječa ob glavni cesti. K njej
pripada lep vrt. Naslov pove upr.
Slov. Naroda. 10421

Mlad

trgovski potnik

Išče mesečno sobo ohranjeno ali ne
opremljeno. — Ponudbe pod „Trgovina
10322“ na upr. Slov. Nar. 10322

Dobro nagrado

onemu, ki preskrbi stanovanje z dvema
ali eno sobo in kuhinjo v mestu ali
okolišč. Kupi se ev. majhna hiša. Po-
nudbe pod „Bilina postaja 10420“ na
upr. Slov. Naroda. 10420

Prodaja

bukovih drv

na debelo in drobno v gostilni Reining-
haus, Sp. Slaka. Dva se dostavljajo na
dom. 10362

GRAMOFON

z 2 posodi, dobro ohranjeno, mizica in
70 plošč, se ceno prodaja. Opekari-
ska cesta, Na mizki 7. 10425

Sobo

s posebnim vzhodom išče dva gospoda.
Ponudbe pod „S. K. 10350“ na upr.
Slov. Naroda. 10359

Bančni uradnik

in trgovec
išče lepe sobe, event. skupaj s no. Cena
notranska stv. Ponudbe pod „Skupno
10418“ na upr. Slov. Naroda. 10418

Iščem spretnega

delavca

s primerno šolsko izobrazbo, ki bi imel
vselej do fabrikacije papirnih izdelkov.
Bi bi mora vsaj štiri prost. I. Gonač
sin, Copova cesta 16. 10354

Potnike

in zastopnike

za prvovrstne fotograf. povečane + 1 k. Hiš-
prol visoki proviziji D. Ravšek,
umet. fotograf. in povečevalni zavod v
Ljubljani, Kelečevska ulica 84. Spre-
toma v arhiv. retuš. in kolorit. od eg-
amatarjev in fotograf. razna dela. Pri-
poveda posebni oddelki fotomontazne.
10417

Strešno lepenko

prvovrstna

Kontinental, (Kontinentalunderpappe)

Lesni cement,

Grosol, najboljšo sredstvo za ma-

zane lepenke dobavlja v

vsaki množini najceneje

Jos. R. Puh, Ljubljana,

Gradaška ulica 22. Telef. 513.

Proda se

velik lesteneč

(32 svač, plavasto-sivkasto in aceten
svetlo, v popolnem dobrem stanju).
Poraben za velike dvorane, cerkve itd.
Vprašati: Nikola Bojinc, inštalater, Ke-
lečeva ulica 2-a, Zagreb, tel. 28-68.

KOLESA

Vam prenosi in strokovno shrani

preko zimo

ob malenkostni pristojbini trdka

J. GOREC, Gosposvetska cesta 14

Visokošolec

išče s 15. decembr. t. l.

hrano in stanovanje

pri boljši rodbini, event. samo

stanovanje. Ponudbe z navedbo

plačila na upr. Slov. Naroda

pod „Trgovski akademik 10361“.

10361

Proda se njiva

2 joha velika, meter Din. 10. Naslov
pove upr. Slov. Naroda. 10069

Iščem sobo

za dva gospoda, deloma ali še raje ne-
mebovano. Ponudbe pod „Cena po-
sredstva stv. 10280“ na upr. Slov.
Naroda. 10280

Manufakturna trgovina

v večjem industrijskem mestu Slovenije
se prodaja pod ugodnimi pogoji. Ponudbe
pod „Dobra eksistencija 9790“ na upr.
Slov. Naroda. 9796

Potnika

dobro vpeljanega v galanterijski stroki
sprejme vs. trgovina. — Ponudbe po-
„Guma“ na snočno družbo A.oma
Com any, Kongresni trg 3-1. 10277

Na dobro

domačo hrano

se sprejme več gospodov. Naslov pove
upr. Slov. Naroda. 10338

Olivno olje

garantirano čisto brez vsake primesi po-
silja proti plačilu po nošti ali železnici
v plačevanju h gospod. Adam Pestorič
Zelenika (Boka Kotorska). 9816

Kupujem

kožo, kune, krta, polho, zal-
ce itd. po najvišjih

dnevnih cenah.

P. Semko

Ljubljana, Križevniška ulica 7.

Odlijevke iz sivoga lijeva

(Graugussabgüsse)

za sve grane obrta in industrije, prema
nacrta, kalupu ili uzorcima od najma-
njih do najvećih komada, obrađeno i
srovo dobavlja odmah uz umierene ci-
jene SMEV, tvornica strojeva,
Bjelovar. 7964

G. F. Jurasek

glasbenik glasovirja
v Ljubljani

Wolfova 12.

zvrženjem glasovirja ter popravlja gla-
sovirje in harmonije specialno strokov-
no, točno in ceno

Abadie

čistilni papir in stročnice z novo ban-
derolo monotonne uprave se dobi zopet
pri glavni zalogi A. Lampret, Lj. b-
lana, Krekov trg 10. Iščem se dob
tudi koncentrični in ovalni (Pack) papir.

Kožuhovna

svila, modni nakit, pred-
pasniki, spodnja krila

po znižanih cenah

pri

A. Šinkovic in E. Soss

Ljubljana, Mostni trg 19.

CARBON & INDIGO

HELVETIKSKE (LICHTPAUS)

STAVKOVANJE ZAPOSLOVANJE

STAVKOVANJE ZAPOSLOVANJE

STAVKOVANJE ZAPOSLOVANJE

STAVKOVANJE ZAPOSLOVANJE

STAVKOVANJE ZAPOSLOVANJE

STAVKOVANJE ZAPOSLOVANJE

STAVKOVANJE ZAPOSLOVANJE

STAVKOVANJE ZAPOSLOVANJE

STAVKOVANJE ZAPOSLOVANJE

STAVKOVANJE ZAPOSLOVANJE

STAVKOVANJE ZAPOSLOVANJE

STAVKOVANJE ZAPOSLOVANJE

Modni salon.

Priporočam se si občinstvu za izdele-
vanje vsakovrstnih modnih in sp. rdnih
oblek, kakor tudi tagancev po najno-
vejši modi. Priznana solidna in toča
postrežba. Na željo odjemalcev razpo-
lagam z najmodernejšimi vzorci. J.
Koršnič, Resljeva cesta 1/L desno.

PERJE

vsak čas po najnižjih cenah pri

E. VAJDA.

IZV. OZ. DIVJACINE IN PE-
RUTINE: ČAKOVEC,

Medjimurje, Jugoslavija.

Brzjavlj. VAJDA, Čakovec, telef. 59

Zimska sezija!

Velike množine zimatega

blaga ravno kar dole.

A. & E. Šabernik Ljubljana

Steznike

(modorce)

po životni meri priporoča

ANA BUTTER, Dušajeva c. 6/II

poleg lekarne Piccoli. 2130

Primerna darila za Miklavža in Božič so tudi

čevlji

kateri se dobijo v vseh velikostih in raznih obli-
kah po znatno znižanih cenah od priprosta
do najfinejših izpeljave pri trdki

ANT. KRISPER

Mostni trg 23 (nasproti rotožni)

In sicer otroški od Din 25.— naprej

ženski od Din 100.— naprej

moški od Din 140.— naprej

Čevlji in gamze razne kakovosti

po znižanih cenah.

Miklavž pride osebno

nabirat darila

za otroke in odrasle

dne 1. decembra

od 5 - 8 ure zvečer

v trgovini M. Tičar, Šelenburgova ul.

Ljubljana

BARVE!

BARVE!

Prvovrstne mineralne in zemeljske
barve nemiko provenienco

garantirano

kemično čiste

nudi po brezkonkurenčnih cenah,
dokler traja zaloga iz skladišča v

Zagreb

"TITAN"

Importno - eksportno društvo

ZAGREB

Interurb. tel. 20-44. Ilica 44. Brzjavlj. M A G O.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

prodaja iz slovenskih premogovnikov

velenjski, šentjanški in trboveljski premog

vseh kakovosti v celih vagonih po originalnih cenah premo-
govnikov za domačo uporabo, kakor tudi za industrijska

podjetja in razpečava

la čehoslovaški in angleški koks za kavarne in domačo

uporabo, kovaški premog, črni premog in jajčne brikete.

Naslov: PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG d. d. Ljubljana, Miklošičeva c. 15/II.